

Zending van Jakob

[De wekelijkse parasha](#)

18. Zending van Jakob

Uit de Tora: *Genesis 27:1-28:9 (Zending van Jakob)*

Uit de Profeten: *1 Samuël 4 (Zending van de ark)*

Uit het Goede Nieuws: *Matteüs 10 (Zending van de twaalf)*

Rebekka zegt tegen Izak: Ik word er kotsmisselijk van om te moeten samenleven met de vrouwen van Ezau, de dochters van Heth. Wat als Jakob nu ook een vrouw neemt zoals deze dochters van Heth? Als Jakob uit de vrouwen van dit land kiest, wat voor leven zal ik dan hebben? Izak begrijpt haar. Hij laat Jakob bij zich roepen om hem te zegenen. Maar eerst geeft hij een gebod, hij zegt: Uit

de vrouwen van Kanaän zul je geen vrouw nemen! Pak je spullen in en ga op reis naar Paddan-Aram naar het huis van Bethuël, de vader van je moeder. Je oom Laban zal je ter wille zijn in het vinden van een vrouw, zijn dochters zijn beschikbaar. Aan zijn gebod voegt hij de zegen toe:

El Sjaddai zal je zegenen en Hij zal je vruchtbaar maken. Hij zal je doen toenemen zodat je een uitgelezen gemeenschap aan volken wordt. Hij zal aan jou de zegen geven van Vader-van-een-menigte, en met jou ook aan je nageslacht. Jij zal het land van je omzwervingen bezitten, het land dat God aan Abraham gaf. Zo regelt Izak de zending van Jakob en Jakob vertrekt naar Paddan-Aram. Daar ging hij naar Laban, de zoon van Bethuël de Arameër, de broer van de moeder van Jakob en Ezau, Rebekka.¹

Verschuiving van de man naar de vrouw

Bij Abrahams verhalen lag de nadruk steeds sterk op het karakter van een vader. Hoe kan iemand een zoon van JHWH zijn en Hem weerspiegelen als vader voor zijn kinderen? Abraham werd door JHWH gezien als zo'n vader, doordat hij in staat was om zijn kinderen na hem te gebieden om te wandelen in de wegen van God zoals hij zelf had gedaan. Maar nu verschuift de aandacht steeds meer naar de vrouw, de moeder van het gezin. Haar ogen bepalen de loop van omstandigheden in onze parasja. Als een man de roeping heeft om zoals Abraham JHWH te weerspiegelen op aarde, hoe zit het dan met de vrouw? Wat moet zij naar haar kinderen weerspiegelen? Hoe kan zij haar rol vervullen als moeder in Gods huisgezin?

Wat Rebekka ziet

Voor de tweede keer noemt de tekst Izaks voorkeur voor Ezau. Deze voorkeur kwam doordat hij zijn wildbraad zo lekker vond. Dat is opvallend, want sinds wanneer is dat een geldige reden voor Abrahams nageslacht om een keuze te maken? Blijkbaar vanaf het moment dat Izak niet meer in staat is om te zien. Het zien van Izak wordt hier niet alleen fysiek bedoeld, maar ook geestelijk, denk ik. Een aanwijzing hiervoor in de tekst is dat Izak aan Ezau zegt dat zijn eigen ziel hem zegenen wil. Het is naar Izaks eigen zin en verlangen om Ezau te verkiezen. Daaruit blijkt dat hij zich ervan bewust was dat hij niet langer keek met de ogen van God, maar met eigen ogen! Rebekka daarentegen kijkt wel met Gods ogen en ziet dat Izaks plan vleselijk is. Maar ze begrijpt ook dat als hij zijn zin doorzet, JHWH's zegen over Ezau uitgesproken zal worden, terwijl ze kan zien dat het hem niet toekomt! Daarom

---

¹ Genesis 27:46-28:5

zegt ze tegen Jakob dat Izak Ezau 'voor het aangezicht van JHWH' gaat zegenen. Haar ogen zien scherp en haar motief is zuiver. Hoewel haar plan volgens sommigen wat haken en ogen heeft, wordt het toch gehonoreerd door JHWH! De zegen die Izak uitspreekt is geldig en krachtig tot vandaag.

De reden van Jakobs vertrek

Rebekka's idee om Jakob te verkleden als Ezau, blijft niet zonder gevolgen. Hij krijgt dan wel de zegen maar moet vluchten voor zijn leven. Zo wordt deze gebeurtenis de aanleiding voor Jakob om te vertrekken naar Paddan-Aram. Maar het is niet de reden! De reden voor zijn vertrek is de eenstemmige opdracht van zijn ouders om te trouwen. Als het om een vrouw voor Jakob gaat, heeft opnieuw Rebekka de ogen om te zien hoe dit fout kan lopen en wat er gedaan moet worden om Gods plan voor Jakobs leven voortgang te doen hebben. Deze keer praat ze met Izak en bereikt dat hij ook ziet wat zij ziet. Daarom kunnen ze één zijn in hun voornemen om Jakob weg te zenden.

Ezau neemt zijn derde vrouw

Ezau merkt dat Jakob weggaat en ook waarom hij weggaat. Het idee dat hij ervan krijgt is ongeveer zo: Pa en ma hebben overlegd en zijn het erover eens dat ik foute huwelijken heb gesloten. Wel, waar twee getuigen zijn, staat de zaak vast. Dan heb ik dus blijkbaar geen vrede kunnen vinden hierover met mijn ouders. Wel, de zegen en de erfenis die ze nalaten moet ook mijn deel zijn. Maar dan moet ik mijn ouders wel tevreden stellen! Laat ik ze ter wille zijn en ook maar een vrouw uit de familie nemen. Dan zullen ze wel bijdraaien. Oom Ismaël woont niet ver weg en heeft ook prachtige dochters. Daarbij zag hij over het hoofd dat hij zich hierdoor juist liet kennen van zijn vleselijke kant.

Waarom naar de Arameeërs?

Ezau dacht dat het voldoende was om binnen de familie te trouwen. Als dat zo was, dan kon Jakob ook wel naar Ismaël gaan. Maar het huis van Ismaël had zeker niet de eerste voorkeur vanwege hun vleselijke overwegingen die gebleken waren toen zij in Abrahams tent verbleven. Jakobs zending was dan ook heel specifiek gericht op een andere familie, die van Rebekka's vader. Waarom zonden Izak en Rebekka Jakob naar het huis van Bethuël?² Ik denk dat we best wel mogen aannemen dat de tradities zoals die in Abrahams tijd golden in Terachs huis, nog altijd behoorlijk aanwezig waren in Charan. Daarom had deze plaats ook een veilige setting geboden voor de opvoeding van Rebekka. Een setting waaraan zij nog altijd met dankbaarheid dacht. Zeker in contrast met wat ze van alle andere volken gezien had! Zou er daar nog een vrouw te vinden zijn met het karakter van Rebekka? Volgende week zoeken we verder naar een bruid voor Jakob.

De rol van de bruid in haar gezin

Het thema van de bruid is niet weg te denken uit Genesis. Rebekka, die de bruid weerspiegelt, is een heel belangrijke factor in de zending van Jakob. We waren in de kinderbijbel altijd gewend om de fouten te zien die Rebekka maakt in dit verhaal, maar nu we even door haar ogen gekeken hebben, zien we eigenlijk een bewonderenswaardige vrouw! Hoe zit dat nu? Welke conclusies kunnen we nog meer maken over haar rol? In Rebekka zien we een voorbeeld van een moeder die haar rol vervult binnen haar gezin. Ze ziet dat Jakob tot een man is geworden die de gunst verwerft van God en van mensen. Ze kan en wil niet toestaan dat hij de zegen ontloopt, die hem, als een waardig lid van Abrahams nageslacht, toekomt. Met Ezau is het heel anders gesteld. Zijn karakter laat meer verwantschap zien met Ismaël, die niet thuishoorde in Abrahams tent omdat hij vleselijk was. Al Rebekka's overwegingen betroffen dat wat ze zag! En wat ze deed was in lijn daarmee. Gelukkig hoorde zij van Izaks voornemen, gelukkig stak ze er een stokje voor! Maar waarom praatte ze niet gewoon met Izak? Waarschijnlijk was het wijsheid van haar om Izak niet te confronteren. Zij kende hem beter als wij...

Door dit alles heen weerspiegelt Rebekka de bruid van de Messias, zijn gemeente, zijn volk, Israël. We zien in elk geval twee duidelijke overeenkomsten. Ten eerste heeft Israël de roeping om niet het eigen voornemen, maar JHWH's plan op aarde te verwezenlijken. Zo ook Rebekka: Izak zal voor het aangezicht van JHWH zegenen! Ten tweede handelt Israël niet altijd even kosjer, maar God belooft dat de bruid, hoewel verstrooid onder de volken, als Zijn verloofde kan blijven gelden. Zo blijft ook Rebekka, hoewel we een leugen nooit goed kunnen keuren, een waardige bruid voor Izak en een waardig lid van het nageslacht van Abraham.

---

2 Zo komen we weer in aanraking met het Aramese volk dat uit het huis van Terach voortgekomen was. Na Terach was Nahor de 'vader' van de stad Charan. Maar omdat we nu een generatie verder zijn, vinden we Bethuël, Nahors zoon, als zijn opvolger.

Verdieping

Dit blok geeft enkele onafgemaakte denklijnen en vragen voor diepere studie. Zo kunnen we een steeds beter beeld krijgen van het onderwijs dat JHWH ons geeft door Zijn Tora. Als basis voor diepere studie is het goed om het boekje "[Hebreeuws denken](#)" door te nemen. Dit kunt u vinden op mijn website onder 'basis'.

- ⤴ *Izaks ogen blijken zowel geestelijk als fysiek niet meer voor honderd procent te werken. Toch zegent hij zijn beide zonen en is daarmee een kanaal van JHWH's zegen. Hoe kan dat?*
- ⤴ *We zien een sterke overeenkomst tussen Izaks zwakke ogen en Eli's zwakke ogen (1 Sam. 3:2,3). Ook Eli was in staat geweest om te zegenen, ondanks dat zijn ogen niet het ware motief van Hanna zagen (1 Sam. 1:14). Wat leren we uit deze overeenkomst? Hoe zijn deze twee mannen nog meer verbonden?*
- ⤴ *Hofni en Pinehas laten het karakter van Ezau zien: Onbesuisd en zonder enig idee van de heiligheid van JHWH. Daarmee komt een hogepriesterlijk geslacht aan zijn einde (1 Sam. 2:31-33). Waarom gold dit niet voor Izaks gezin? Waarom kon JHWH's plan bij Izak wel voortgang vinden?*
- ⤴ *De harmonie van het volk Israël is voorlopig gebroken (1 Sam. 4:10), net als het huisgezin van Izak. Jakob is weg, en Ezau hoort er eigenlijk niet thuis. Wat een pijn en verbrokenheid wordt er zo zichtbaar. Wat doet de hoop leven in beide situaties? Hoe reëel en tastbaar is de hoop in uw leven?*
- ⤴ *Ook in Jesjoea's dagen is de harmonie in Israël ver te zoeken. Iets later in de tijd wordt het volk Israël behoorlijk definitief het land uitgezet. Maar Gods zoon heeft ook een zaad van hoop de wereld in gezonden! Hij zond zijn leerlingen uit, eerst in Israël, later naar heel de wereld. Hoe spreekt de hoop daaruit voor heel Israël? Hoe is de hoop dat Israël op een dag de harmonie van Abrahams tent zal hebben, zichtbaar in Matteüs tien?*

Volgende week lezen we:

Genesis 28:10-29:30 (Jakobs bruid), Jeremia 23 (Twee vrouwen), Romeinen 11 (Jesjoea's bruid)

© 2012 Kees Bloed

www.sjemajah.nl

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord

Tel 078 6990097, Fax 078 6990098, Mob 0629 065138

Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl

Web: <http://www.immanuel-gemeente.nl>

[De wekelijkse parasha](#)

Wees van harte welkom op iedere Sabbatmorgen en ervaar dat de vreugde van JHWH onze kracht is.
Plaats van samenkomst: "De Havenkerk", Iepalaan 9, 2951 CB Alblasterdam, om 10.30 uur